

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Gf.II.20.166/2024/8/I.

A felperes: Felperes1

(Cím2)

A felperes képviselője: Dr. Lévai Emőke Ügyvédi Iroda

(Cím7;

ügyintéző: dr. Lévai Emőke Daniela ügyvéd)

Az alperes: Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője: Hetzmann, Ruzsek & Társai Ügyvédi Iroda

(Cím9;

ügyintéző: dr. Hetzmann Albert ügyvéd)

A per tárgya: kártérítés megfizetése

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Tatabányai Törvényszék

13.G.40.089/2023/23.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

felperes, 24. sorszám

alperes, 27. sorszám

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a keresetet teljes egészében elutasítja.

Mellőzi az alperes perköltség fizetésére kötelezését.

Egyben kötelezi az felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a alperesnek 3.243.352,- (Hárommillió – kettőszáznegyvenháromezer – háromszázötvenkettő) Ft első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes a perben nem álló harmadik fél, a Kft1 áruforgalmi felelősségbiztosítója. A Kft1 2022. június 13. napján nemzetközi fuvarmegbízást kapott a külföldi gazdasági társaság1 -tól. A megbízás szerint a felrakóhely: külföldi gazdasági társaság2 (Cím8), a felrakás időpontja: 2022. június 15. napja, a lerakóhely: Kft2 Cím10, lerakás időpontja: 2022. június 20., az áru tartalma: 20.000 kg műanyag granulátum, 800 db 25 kg-os zsákban, 20 db palettán. A Kft1 a megbízást - a fuvardíj kivételével - változatlan tartalommal 2022. június 13. napjával továbbította a külföldi gazdasági társaság3 alfuvarozójának, aki a megbízást visszaigazolta. A külföldi gazdasági társaság3 a fuvar teljesítésével az alperest bízta meg a TIMOCOM nemzetközi fuvarbörze útján, a fuvarozói láncolat addigi megbízásaihoz képest azzal a módosítással, hogy lerakodási hely: Kft2 cím11, illetve azzal az utasítással, hogy a CMR-fuvarlevélen lerakodási címként a HU-Cím10, Kft2-t kell feltüntetni. Az alperes a rakományt a megbízási szerződésében foglaltak szerint a megadott időben felvette, a fuvar megkezdte és az árut a Kft2 Cím11 címen rakodta le 2022. június 20. napján a Kft2 helység1i telephelye helyett. A Kft1 2022. június 21. napján e-mail útján érdeklődött a külföldi gazdasági társaság3 -nél, hogy sikerült-e az előző napon lerakodni a cím szerinti helyen, a válasz szerint a lerakodás megtörtént. A Kft1 részére a CMR-fuvarlevél nem került továbbításra. A Kft1 ügyvezetője ismeretlen tettes ellen feljelentést tett a Megyei Rendőr-főkapitányságon. Az eljárást a nyomozóhatóság arra hivatkozással szüntette meg, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján bűncselekmény nem állapítható meg a feljelentő terhére, aki nem tekinthető károsultnak. A Kft1 a kárt a felperes részére 2022. június 22. napján bejelentette. A felperes 2022. december 28. napján a külföldi gazdasági társaság1-t 54.105.- EUR összeg erejéig kártalanította. A Kft1 az alperes részére felelősségben tartó levelet küldött 2022. június 23. napjával, amelyben a kár mértékét 56.200.- EUR összegben jelölte meg. Alperes a felelősségét vitatta, a kár megtérítésétől elzárkózott.

[2] A felperes keresetében az alperes kötelezését kérte 54.105.- EUR kártérítés és ezen összeg után 2022. június 23. napjától a kifizetés napjáig járó évi 5% mértékű késedelmi kamata megfizetésére. Előadta, hogy közte és a Kft1 között áruforgalmi felelősségbiztosítási szerződés jött létre, melynek 6.3. pontja szerint, ha egy keletkezett kárért a szerződő által megbízott fuvarozó, szállítványozó vagy fuvarközvetítő felelős, a biztosítási védelem szubszidiárius, amennyiben a szerződő a nevezettekkel szemben többszöri felszólítás és jogi lépések megtételének fenyegetése ellenére sem tudja kártalanítási igényét kielégíteni. A kárért a nemzetközi áru fuvarozási szerződésről szóló, Genfben, az 1956. évi május hó 19. napján kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1971. évi tvr. (CMR-Egyezmény) 17. cikk 1. pontja alapján az alperes, mint fuvarozó a felelős. A felperes a károsult külföldi gazdasági társaság1 részére a kárügy rendezéseként teljesített 54.105.- EUR összeget és ebből következően valamennyi joga, amely a káreseményből kifolyólag harmadik személy felé fennállt, átszállt a felperesre. A fuvar úgynevezett DDP paritású volt, eszerint az eladó csak akkor teljesít, amikor az árut a vevő rendelkezésére bocsátja. Az áru nem érkezett meg a címzetthez (az elveszettnek tekintendő), így az áruszámla sztorizásra került. A fuvarlevél a CMR-Egyezmény 9. cikke értelmében ellenkező bizonyításig bizonyítékul szolgál a fuvarozási szerződés megkötésére, annak feltételeire, illetve arra, hogy a fuvarozó az árut átvette. A CMR-fuvarlevél 2. rovatában feltüntetésre került címettként a Kft2. (Cím10), szállítási címként (4. rovat) pedig helység1 (ország2). Az alperes ennek megfelelően tévesen szolgáltatotta ki az árut a szlovákiai címen. Fuvarjogi szempontból a küldemény elvesztésének minősül a téves kiszolgáltatás is. A kár az árunak a fuvarozó (alperes) által történő átvétele és a kiszolgáltatás időpontja között következett be, ekként az alperes a CMR-Egyezmény 17. cikk 1. pontja alapján felelős. Az alperesnek fuvarozóként észlelnie kellett volna, hogy a fuvarmegbízáson szereplő ellentmondásos (két, egymástól még országszinten is eltérő) cím került megjelölésre, illetve gondos fuvarozóként meg kellett volna győződnie arról, hogy a kiszolgáltatási hely megváltoztatása valóban a feladó utasítása alapján és érdekében történt-e. Az alperesnek ezekre a körülményekre tekintettel utasítást kellett volna kérnie az áru felett rendelkezni jogosulttól, aki a CMR-Egyezmény 12. cikk 1. pontja szerint a feladó. Az utasítás kérése igazolhatóan elmaradt, így az alperes magatartása vezetett ahhoz, hogy az áru jogosulatlan személy részére került kiszolgáltatásra. Azt a jogosult nem kapta meg és így az áru elveszettnek minősül, amely az alperesnek felróható és ekként helytállni tartozik. A kereset összegszerűsége tekintetében arra hivatkozott, hogy az elveszett teljes áru fuvarozásra felvétel helyén és időpontjában fennálló értékén kell a kártérítést megfizetni. Figyelemmel arra, hogy a fuvarozott műanyag granulátumnak nincsen tőzsdei ára, így ennek hiányában annak piaci ára az irányadó. Álláspontja szerint téves az az alperesi álláspont, hogy a fuvarmegbízáson megjegyzésként és nem utasításként szerepelt az, hogy a megbízás szerinti szlovák lerakodási cím helyett a fuvarlevélen a magyar címet kell feltüntetni. Az alperes által hivatkozott Ptk.-s rendelkezések jelen ügyben nem elsődlegesek, azokat megelőzik a nemzetközi ágazati jogszabályok és a belföldi ágazati jogszabályok. Nem foghat helyt alperes hivatkozása abban a vonatkozásban sem, hogy esetleges eltérés esetén mindig a megbízásban foglalt utasításokat kell követnie a fuvarozónak. Amennyiben a kapott megbízás és a fuvarlevélen szereplő adatok között eltérést tapasztal a fuvarozó, úgy a fuvarlevél elsődlegessége ellenére is, akkor jár el helyesen és tőle elvárható módon, ha a rendelkezésre jogosulttól utasítást kér. Az alperesnek az árut nem a megbízáson, hanem a fuvarlevélen szereplő címen kell kiszolgáltatnia. Az alperes nem hivatkozhat eredményesen a CMR Egyezmény 17. cikk 2. pontjára, mert az elvesztést nem a jogszabály által meghatározott körülmények okozták, azaz sem a rendelkezésre jogosulttól származó utasítás, sem olyan elkerülhetetlen körülmény nem állt fenn, amelynek következményeit az alperesnek nem állott módjában elhárítani.

[3] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy valóban a külföldi gazdasági társaság³ - től kapott fuvarmegbízást azzal a módosítással, hogy a lerakó hely megjelölése Kft² című volt. A megbízás elfogadásakor alperes telefonon tartotta a kapcsolatot a megbízóval, amely azt közölte, hogy a szlovák címre kell az árut leszállítani, a megjegyzéssel alperesnek nem kell foglalkoznia, az a külföldi gazdasági társaság³ belső adminisztrációjának szol. Az árut 2022. június 15. napján felvette és a szlovákiai címre szállította. Alperes állítása szerint a lerakódó hely, bár családi házas övezeten belül volt, de raktározásra, kamionnal való leszállításra tökéletesen alkalmas volt, az sem keltett alperesben gyanút, hogy az árut várták, a lerakodásnál sem volt gond. A Kft¹-vel nem állt kapcsolatban, csak annyi információja volt a megbízásról, amennyit vele a külföldi gazdasági társaság³ megosztott. A fuvarozási megbízást az abban foglalt címen teljesítette, úgy járt el, ahogy elvárható. A CMR Egyezmény 17.2 pontjában foglaltak jelen ügyben nem állnak fenn, mivel az árut kiszolgáltatta a megadott címre. Az árunak nem a fuvarozás során, hanem a leszállítást követően veszett nyoma, erre tekintettel a CMR 36. cikke nem alkalmazható. A megbízás és a fuvarlevél közötti adatok eltérése szokványos dolog, mely esetében a fuvarozónak a szerződés elsődlegességével kell eljárni, mivel az tartalmazza a megbízó utasítását. A fuvarozó számára a megbízás az elsődleges, abban minden benne van, ami a fuvarozó számára kötelező érvényű, és elsőbbséget élvez a CMR-rel szemben. A felperes a Kft¹ magatartását is számon kérhetne, mivel ellenőrzési kötelezettségének nem tett eleget, a saját alvállalkozóját nem ellenőrizte, a fuvar végrehajtását nem követte. A fuvarozási lánc körében előadta, hogy a fuvarozási láncban a legutolsó alvállalkozó volt, nem volt ellenőrzési lehetősége szemben az áru feladójával és a Kft¹-vel szemben. A láncolatban minden érintett csak saját magatartásáért felel, nem felelhetett a Kft¹ és a külföldi gazdasági társaság³ cselekményeikért, mulasztásaiért. Az alperes álláspontja szerint nem láthatta előre a kár bekövetkeztét, mivel szerződésszerűen teljesített. Az ok-okozati összefüggés is hiányzik a kár és az alperesi magatartás között, a kárt a lopás és nem az alperes magatartása okozta. Az alperes vitatta a kárigény összecszerűségét is, előadta, hogy nem volt tudomása az árurol és annak értékéről.

[4] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 54.105,- EUR-t és ezen összeg után 2022. december 28. napjától a kifizetés napjáig járó év 5%-os mértékű kamatot. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte az alperest a felperes javára a felperes által megfizetett 1.199.346,- Ft eljárási illetékből és 800.000,- Ft ügyvédi munkadíjból álló perköltség megfizetésére. Az indokolásban rögzítette, hogy a kereseti kérelemben állított káreseményre figyelemmel a követelés megítéléséhez a nemzetközi áru fuvarozási szerződésről szóló, Genfben 1956. május 19. napján kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1971. évi 3. Tvr. (CMR Egyezmény) rendelkezéseit kell alapul venni, mivel a káresemény nemzetközi közúti áru fuvarozás során következett be, amely során az átvételre és a kiszolgáltatásra kijelölt hely két különböző állam területén volt. Az okirati bizonyítékok alapján a törvényszék megállapította, hogy a perbeli árut ország¹ből ország²ra a Kft² helységi telephelyére kellett volna szállítani. Az alperes felelősségét a CMR fuvarlevélben foglaltak be nem tartásán kívül önmagában már az is megalapozza, hogy a külföldi gazdasági társaság³-tól kapott fuvarlevélen észlelt ellentmondást nem a feladóval, hanem megbízójával, a fuvarozási láncolatban előtte álló fuvarozóval tisztázta. Jóhiszeműen járt el az alperes, de nem az áru felett rendelkezésre jogosult személytől kért utasítást a lerakódás pontos helyét illetően. Amennyiben a CMR fuvarlevélben megjelölt feladótól kért volna utasítást, a kár bekövetkeztéhez vezető okfolyamatot megszakíthatta volna. Azonban nem tanúsított az adott helyzetben általában elvárható gondosságot. Az alperes felelőssége szempontjából nem releváns, hogy a szlovákiai lerakodási cím nem keltett gyanút az alperesben, és az sem, hogy az áru bűncselekmény következtében veszett el, amelyért nem az alperes a felelős. Az alperes

a kárösszezszerűségét csak általánosságban vitatta, ezért a törvényszék a felperes által tételesen levezetett számítási módot, az így megjelölt kártérítési összeget elfogadta. A felperes keresetösszege joga hiányára utaló alperesi védekezés körében kifejtette, a CMR Egyezmény 34. cikkelye alapján a szerződési láncolat következtében az alperesi fuvarozó kárt okozó felróható magatartása a felperesi biztosított felé fennálló kárfelelősséget megalapozza. Hivatkozott a BDT2018.3851. számú eseti döntésre, mely szerint a CMR Egyezmény hatálya alá tartozó nemzetközi közúti fuvarozás esetén a fuvarozási láncban egymással közvetlenül szerződéses jogviszonyban nem álló fuvarozók viszonylatában is irányadó a deliktualis kártérítési felelősség, ha a kárt okozó magatartás a szerződéstől függetlenül, önmagában is jogellenes károkozásnak minősül. A felperes a Kft1 felelősségbiztosítójaként a kárt rendezte a feladó felé, a felperes nem az alperes, hanem felelősségbiztosítottja helyett térített, így a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:468. § (1) bekezdése alapján megtérítési igénnyel léphetett fel az alperessel szemben. Az elsőfokú bíróság a károsulti oldalon bekövetkező jogutódlást igazoltnak tekintette. A kamatfizetés kezdő időpontját a felperesi keresettől eltérően határozta meg, arra hivatkozással, hogy a kamatfizetés kezdő időpontjaként a felelősségbiztosító által megfizetett kártérítés kifizetésének napja fogadható el. Az alperes tanúbizonyítási indítványait azon indokkal mellőzte, hogy a per eldöntése szempontjából releváns tényekre vonatkozóan a felek egyezően nyilatkoztak, a bíróságnak csak jogkérdésben kellett állást foglalnia. Az okiratokból, elsődlegesen CMR fuvarlevélből kitűnő adatokon felül további tény bizonyítása nem volt szükséges. A felperes hitelt érdemlően bizonyította, hogy a szerződéses láncolatban a károsult felé a kárrendezés megtörtént, így a tényleges károkozó alperesre a kárt átháríthatja törvényi regressz joga alapján. Az elsőfokú bíróság álláspontja a felperes által euró összegben felszámított ügyvédi munkadíj körében az volt, hogy az ügyvédi munkadíj összegét forintban, az MNB hivatalos devizaárfolyama alapján kellett meghatározni, és azt a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján mérsékelte. A felperes jogi képviselője keresetlevelet, válasziratot és egy előkészítő iratot nyújtott be, két tárgyaláson vett részt, ezért a kifejtett ügyvédi tevékenységgel a bíróság által megállapított munkadíj áll arányban.

[5] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését, míg másodlagosan megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az ügyet egyoldalúan, kizárólag a felperesi álláspontot figyelembe véve tárgyalta és döntötte el, nem vette figyelembe az alperes álláspontját és lehetőséget sem biztosított a védekezésében foglaltak bizonyítására. Így nem volt lehetősége arra, hogy magát a felelősség alól kimentse. Az elsőfokú bíróság nem végzett anyagi pervezetést, hogy álláspontja szerint miért nem folytatható le az alperes által felajánlott bizonyítás, illetőleg, hogy mik a bizonyítandó tények. Az alperes fellebbezésében megismételte, fenntartotta az elsőfokú eljárás során kifejtett jogi álláspontját. Hivatkozott a Kft1 ügyvezetőjének feljelentésére, amelyben elismerte azt a tényt, hogy az alperes módosított tartalommal kapott megbízást, és azt is, hogy másokat megkárosítottak és szándékosan irányították rossz címre a fuvar, tehát az alperest is becsapták. A feljelentésben olyan fuvarozó nyilatkozott, aki tisztában van az iparági gyakorlattal és azzal, hogy gyakran előfordul, hogy az eredeti címhez képest módosul a lerakodási hely. A Ptk. 6:63. § (5) bekezdése értelmében a szerződés részévé válik a széleskörben ismert és rendszeresen alkalmazott szokás is, ennek bizonyítására az elsőfokú bíróság nem adott lehetőséget. Az alperes a külföldi gazdasági társaság3 Srl-től kapott fuvarmegbízást, annak tartalmát ismerte, semmilyen előzményi megbízást nem ismert, arról információt nem kapott, nem volt ismerete arról, hogy a külföldi megbízó milyen feltételekkel adott megbízást a kft1-nek. Az általa kapott megbízáson nem utasításként, hanem megjegyzésként szerepelt, hogy a CMR fuvarlevélén lerakodási címként a Kft2 helységli címét kell feltüntetni. Erre telefonon

többször rákérdeztek, megbízója megerősítette, hogy a szlovákiai címre kell kézbesíteni a küldeményt. Ez meg is történt, a lerakódás olyan helyen történt, amely raktározásra, kamionnal való lerakódásra tökéletesen alkalmas volt. A kár szándékos bűncselekményből ered, azt nem az alperes követte el, azt az alperes nem kerülhette el, illetve mindent megtett annak érdekében, hogy elkerülje, ezért a CMR 17. cikk 2. pontja értelmében mentesül. A fuvarozónak ugyan objektív felelőssége van, de mind a Ptk., mint a CMR Egyezmény alapján kimentheti magát, erre nem kapott lehetőséget. Az általa kötött szerződést nem szegte meg, a megbízás szerint teljesített, a CMR nem az ő kötelme volt, hanem a kft1-é. A CMR Egyezmény szerint is helye van a CMR-től való eltérésnek és ennek bizonyításának, azonban az elsőfokú bíróság kizárólag a fuvarlevél alapján hozta meg döntését. Ő a megbízási szerződésében szereplő címre szállította le az árut, nem tudhatta, hogy csalás történt. Utalt a CMR Egyezmény 17. cikk 5. pontjára, álláspontja szerint a fuvarozási láncolatban minden szereplőnek saját felelőssége van, azért kell helytállnia. Fenntartotta álláspontját, hogy megbízási szerződése kötelező érvényű volt, az elsőbbséget élvezett a CMR fuvarlevéllel szemben. A megbízójával való telefonos egyeztetést protokollként alkalmazta. A megbízás tartalmának megbízó általi megerősítését követően semmiféle kétség nem volt a megbízás tartalmát illetően. A CMR-re alapított kártérítési perben is igazolni kell a Ptk. kártérítési tényállási elemek fennállását, és azt is, hogy a kár előre látható volt, ezeket a felperes nem bizonyította. Utalt arra, hogy saját megbízását kapta meg először, a CMR fuvarlevelet csak később a felrakodási helyen kapta kézhez a sofőr, aki annak aláírásával vette át az árut. Ezen aláírás csak az áru átvételét igazolja, nem pedig azt, hogy mi a lerakodási hely, hiszen az a megbízásban került megjelölésre. A megbízás elvállalásakor nem ismerhette a fuvarlevél tartalmát. Az elsőfokú bíróságnak alkalmaznia kellett volna a kármegosztás szabályait, amennyiben az alperes felelősségét megállapítja, hiszen a Kft1 választotta ki a külföldi gazdasági társaság3 Srl-t, a felperes és az alperes egymással nem álltak jogviszonyban. A keresetben megjelölt magatartás az alperes által teljesített szerződés, ezen szerződés esetleges megszegését kellett vizsgálni, erre alapítottnak igényt azonban sem a felperes, sem a Kft1 nem érvényesíthet jogviszony hiányában az alperessel szemben. Az okozott kárt legfeljebb a külföldi gazdasági társaság3 Srl. követelhetné. A felperest a Kft1 perbeli pozíciója illeti meg. Ha az alperes a szerződést teljesítette, akkor magatartása nem lehet felróható, hogyha nem szerződésszerűen teljesített, akkor viszont az ebből eredő igényt a felperes nem érvényesítheti vele szemben.

[6] A felperes fellebbezési ellenkérelmében a perköltségre vonatkozó döntést meghaladóan az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést nem vétett, az anyagi pervezetés szükségessége nem merült fel, a bizonyítékokat mérlegelési jogkörében megfelelően értékelte, azokból megalapozott jogi következtetést vont le. Az elsőfokú eljárás során nem merült fel bizonytalanság, hogy kinek mit kell bizonyítania a perben, nem volt vitás az sem, hogy mi a bizonyítandó tény. A perfelvétel lezárását megelőzően az alperes további perfelvételi nyilatkozatot nem kívánt tenni, ez azt is jelentette, hogy valamennyi általa szükségesnek tartott bizonyítási eszközt becsatolta, valamennyi indítványát megtette. Az anyagi pervezetés nem vezethet odáig, hogy a bíróság arról tájékoztassa a felet, hogy milyen tényállás és bizonyítékok esetén vezethet sikerre a nyilatkozata, illetve igényérvényesítése. Az anyagi pervezetés nem a professzionális pervitel pótlása, nem a fél támogatása. Az alperes jogai nem sérültek, a bizonyítási indítványok megtételétől elzárva nem volt, a bizonyítási indítványok elutasítása, a bizonyítékok mérlegelése az elsőfokú bíróság döntéshozatali jogkörébe tartozik. A törvényszék ítéletében megindokolta, mely bizonyítékokat fogadott el, milyen indítványokat utasított el, nem követett el eljárási szabálysértést. Kifejtette, hogy csak jogkérdésben kellett állást foglalnia. A felperes fenntartotta azon álláspontját, hogy az alperes fuvar megbízásával

szemben a CMR fuvarlevél volt elsődleges. Az alperes által hivatkozott feljelentés a Kft1 saját nyilatkozatát tartalmazza, az nem közokirat, nem köti a bíróságot. Az alperesi kötelelem arra irányult, hogy a CMR fuvarlevél szerint az árut a ország2i címzett részére leszállítsa, erre nem került sor. A kár bekövetkezését az alperesi magatartás tette lehetővé azzal, hogy nem a CMR Egyezmény rendelkezéseinek megfelelően járt el. Az alperes tévesen hivatkozott a Ptk. szabályaira, valamennyi kárüggyel kapcsolatos kérdést a CMR Egyezmény rendez. Az alperesnek, mint a fuvarozásban jártas vállalkozásnak több gyanús körülményt is észlelnie kellett volna, azonban nem tanúsította a CMR Egyezmény által előírt irányadó magatartást. Az alperes tévesen állítja, hogy a fuvarlevél aláírása csak az áru átvételét igazolja. Amennyiben a fuvarmegbízás és a CMR fuvarlevélen szereplő címzett megjelölése és címe között eltérés mutatkozik, a fuvarozó kötelessége az eltérés felderítése, a rendelkezésre jogosult személy megkeresésével. Kármegosztásnak nem lehet helye, mert a Kft1 az alvállalkozóját gondosan választotta meg, vele több éve együttműködött. A kereset jogalapja nem szerződésszegés volt, az e körben tett alperesi előadás nem értelmezhető, a perben a CMR Egyezmény rendelkezéseit kell alkalmazni.

[7] Az elsőfokú ítélet perköltségről rendelkező része ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérve az elsőfokú ítélet részbeni és oly módon megváltoztatását, hogy a másodfokú bíróság elsődlegesen 8.250 EUR összegű, másodlagosan az ítéletben megjelölt árfolyamon számított, 3.264.360,- Ft összegű ügyvédi munkadíjból álló perköltségben marasztalja az alperest. Hivatkozott a Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. számú határozatában foglaltakra, arra, hogy az elsőfokú bíróság nem végezte el az aránytalansági vizsgálatot és nem tett eleget indokolási kötelezettségének. Az ügyvédi munkadíjat csak általánosságban megfogalmazott indokokkal mérsékelte, az indokolás semmilyen konkrét, az üggyel kapcsolatos részletes okfejtést nem tartalmazott. Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény értelmében a felek a megbízási díjban is szabadon állapodhatnak meg, ez vonatkozik a munkadíj devizanemére is. A megbízási díj összegéről a fél és a jogi képviselő szabadon állapodtak meg, az ügyvéd a tevékenység kimutatást vezette, közte és az ügyfél között elszámolási vita nem volt. Az ügyvédi munkadíj bíróság általi mérséklése a felek szerződéses szabadságát korlátozza, így a mérséklés csak kivételes és csak szűken értelmezhető. Az elsőfokú határozat megállapítása, miszerint a jogi képviselő három beadványt nyújtott be, téves, mert a keresetlevéllel együtt négy darab érdemi beadvány és két darab technikai jellegű irat került benyújtásra. Az ügyvédi munkavégzés megfelelt a szakmai elvárásoknak, amit igazol a pernyertesség ténye is. A jogi képviselő segítette a perhatékonyság és perkoncentráció elvének érvényre jutását, az ügyet már az első érdemi tárgyaláson le lehetett zárni. Az elsőfokú bíróság az ügyvédi munkadíj mértékére fókuszált és nem vette figyelembe az ügyvédi munkadíj költségtartamát, az azt terhelő kiadásokat. Nem volt figyelemmel arra sem, hogy az ügyvédi tevékenység a peres képviselet ellátása körében a konkrét eljárásjogi cselekményeken túlmenően magában foglalja pl. az ügyféllel történő kapcsolattartást is. A 130,- EUR összegű óradíj nem kirívóan magas az ügyvédi piacon, figyelemmel arra is, hogy a tárgybani ügy nemzetközi közúti fuvarügy, amely speciális szakértelmet igényel. Az eljárás során külföldi nyelveken készült okiratok kerültek csatolásra, szükséges volt, hogy a megbízott ügyvéd ezekben a nyelvekben is jártas legyen, az iratokat értelmezni, azokból helyes jogi következtetéseket tudjon levonni. A szükséges fordításokat is a jogi képviselő készítette el, német jogi és német szakfordítói szakjogász végzettséggel rendelkezik.

[8] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében, saját fellebbezésének alaptalansága esetére, az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó részének helybenhagyását kérte. Álláspontja

szerint az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor mérsékelte a felperes által felszámított ügyvédi munkadíjat, hiszen bizonyítás az ügyben nem folyt, a törvényszék az ügyet jogkérdésként kezelte, a tárgyalások rövidek voltak, tanúk meghallgatására nem került sor, a felperes beadványai feleslegesen terjedelmesek, azok sok ismétlést és beidézett jogszabályhelyeket tartalmaztak. Egyik tárgyaláson sem voltak perbeszédék, nem történt anyagi pervezetés, bizonyítás, a második tárgyaláson lényegében az ítélet kihirdetése történt.

[9] A felperes fellebbezése nem megalapozott.

[10] Az alperes fellebbezése alapos.

[11] Az elsőfokú bíróság nem vétett olyan, az ügy érdemi eldöntésére kiható eljárási szabálysértést, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolná. Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azonban a helyesen megállapított tényekből téves következtetésre jutott a felperes aktív perbeli legitimációja tekintetében. A felperesi felelősségbiztosító az ügyfelével szerződéses kapcsolatban nem álló alperessel szemben nem érvényesíthet szerződésszegésre alapított kártérítési (regressz) igényt.

[12] Az elsőfokú bíróság helyes megállapítása szerint a fuvarozott áru elveszése miatt keletkezett és a felelősségbiztosító felperes által megtérített kár megfizetése iránt indult perben a kereset elbírálására a CMR egyezmény szabályait kellett alkalmazni, amely minden olyan szerződésre érvényes, amely áruknak közúton végzett szállítására irányul, ha az áru átvételének helye és a kiszolgáltatásra kijelölt hely két különböző állam területén van (CMR 1. cikk).

[13] A felperes a keresetét egyértelműen az alperes szerződésszegésére alapította, arra, hogy elmaradt a fuvarozott áru kiszolgáltatása a címzett helységi telephelyén és az áru elvesztéséért az alperes a CMR 17. cikke 1. pontja szerint felel. Ezen túl a felperes szerződésszegésként hivatkozott arra is, hogy az alperes elmulasztott utasítást kérni a rendelkezésre jogosult feladótól a CMR 14. cikk 1. pontja és a 15. cikk 1. pontja szerint.

[14] Az esetbeli fuvarozási jogviszonyban a külföldi gazdasági társaság¹ volt a rendelkezésre jogosult feladó, a felperessel felelősségbiztosítási jogviszonyban álló Kft¹ a fuvarozó, a külföldi gazdasági társaság³ az alfuvarozó, míg az alperes az alfuvarozóval szerződésben álló (szub) alfuvarozó.

[15] Az alperes fellebbezése helytálló hivatkozása szerint a felperes (illetve a felperessel biztosítási jogviszonyban álló Kft¹) és az alperes nem álltak egymással jogviszonyban. Ha az alperes nem szerződészerűen teljesített, az ebből eredő igényt a felperes nem (illetve nem a felperes) érvényesítheti vele szemben.

[16] A CMR 3. cikke szerint a fuvarozó a közreműködője (alkalmazottai, minden más olyan személy cselekményéért, valamint mulasztásáért, akinek szolgálatát a fuvarozás teljesítése céljából igénybe veszi) úgy felel, mintha a saját cselekménye vagy mulasztása volna, feltéve, hogy ezek az alkalmazottak, egyéb személyek feladatkörükben jártak el. Eszerint az alfuvarozó eljárása a fuvarozó magatartásának minősül, az alfuvarozó kárt okozó

vétkes magatartása a fuvarozó kárfelelősségét alapozza meg (BDT 2016.3564., Legfelsőbb Bíróság Pf. VIII.24.887/2002/4., Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.118/2005/3.). Az áru elvesztése miatt tehát a fuvarozó Kft1 nem az alperessel, hanem a vele fuvarozási jogviszonyban álló külföldi gazdasági társaság3 céggel szemben érvényesíthet kártérítési igényt. Ebből következően a feladónak a fuvarozó Kft1 helyett a kárt megtérítő felelősségbiztosító felperes a megtérítési igényét is a károkozónak minősülő alfuvarozó külföldi gazdasági társaság3 céggel szemben és nem az alperessel szemben érvényesítheti.

[17] Az elsőfokú bíróság megítélésével szemben a perbeli esetben nem alkalmazható a CMR VI. fejezetének egymást követő fuvarozók által végzett fuvarozásra vonatkozó rendelkezései.

[18] Egymást követő fuvarozók által végzett fuvarozásról van szó, ha a rakott pótkocsit átakasztásos forgalomban több egymást követő fuvarozó vontatja a rendeltetési helyére, ha a rakott konténert több egymást követő fuvarozó szállítja a konténeralvázon a rendeltetési helyére, ha valamilyen akadály miatt kerül sor a korábbi fuvarozó felváltására, illetve gyűjtőfuvarozás esetén jellemzően a két gyűjtőraktár közötti nemzetközi közúti árufuvarozás szakasza előtt és után egy-egy belföldi fuvarszakaszon halad az áru (Hargitai László: Nagykomentár a Nemzetközi Közúti Árufuvarozásról szóló Egyezményhez). A CMR VI. fejezetének szabályai akkor alkalmazhatóak, ha a fuvarozók az áru átvétele és a címzettnek kiszolgáltatása közötti útvonalat megosztják és egyes útvonalszakaszokat külön-külön teljesítik. (Győri Ítéltábla Gf.II.20.226/2017/4/I.) Ilyenkor az áru mellett a CMR fuvarlevelet is át kell vennie az előzőt követő fuvarozónak ahhoz, hogy a fuvarozási szerződés részesévé válva az egész fuvarozás végrehajtásáért felelőssé váljon. Az egymást követő közúti fuvarozók kártérítési felelőssége egyetemleges, a „mindegyik felelős az egész fuvarozás végrehajtásáért” szabály tartalmilag megfelel azon rendelkezésnek, hogy „a teljesítés bármelyik kötelezettől követelhető” (Ptk. 6:29.§ (1) bekezdés).

[19] A jelen esetben azonban nem erről, hanem arról volt szó, hogy a fuvarozási láncolatban szereplő valamennyi személy az áru felrakásától a kiszolgáltatásáig terjedő teljes útvonalon történő fuvarozást vállalta.

[20] Az ítéltábla nem ért egyet az elsőfokú bíróság által felhívott, BDT2018.3851. szám alatt közzétett eseti döntésben kifejtett állásponttal, azzal, hogy az alfuvarozó a vele fennálló szerződéses jogviszonytól és a konkraktuális felelősségétől függetlenül, károkozóként deliktuális felelősséggel is tartozik a szerződéses láncolatban első helyen álló fuvarozó által elszenvedett kár megtérítéséért. Megjegyzendő, hogy a hivatkozott jogerős döntést hozó bíróság a CMR 3. cikkének és a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 498.§ (1) és (2) bekezdésének összevetésével alakította ki álláspontját, utalva arra, hogy az egyezmény szabályozása nem ellentétes az rPtk. szabályaival. Utóbbiak szerint, amennyiben a további fuvarozókat (alfuvarozókat) a fuvarozó vette igénybe, valamennyi fuvarozó egyetemlegesen felelős a feladóval, illetve a címmel szemben. A jelenleg hatályos Ptk. fuvarozásra vonatkozó szabályai az rPtk. 498.§ (2) bekezdésével egyező rendelkezést nem tartalmaznak. Mindemelllett az ítéltábla ismételt utal arra, a felperes nem a deliktuális kárfelelősségi alapon perelte az alperest, a perben nem is merült fel olyan adat, amely felvetné az alperes deliktuális kárfelelősségét.

[21] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla a törvényszék ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a keresetet teljes egészében elutasította.

[22] A kereset alaptalansága folytán nem vezethetett eredményre a felperes elsőfokú perköltség felemelése iránti fellebbezése sem, hiszen a pervesztes felperes perköltségre nem jogosult.

[23] Az alperes fellebbezése eredményes volt, a pernyertes alperes perköltség megfizetésére nem kötelezhető, az ítéltábla az elsőfokú ítélet ezen rendelkezését mellőzte. A felperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes által Pp. 81. § (1) bekezdése szerint felszámított, a 32/2003 (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés b) pontja, 4/A.§ (1) bekezdése, illetve (5) bekezdése szerinti ügyvédi munkadíjat, a fellebbezési illetéket magában foglaló első- és másodfokú perköltség megfizetésére.

Győr, 2025. február 13.

Dr.Ferenczy Tamás s.k.
a tanács elnöke

Dr.Konarik Attila s.k.
előadó bíró

Dr.Mészáros Zsolt s.k.
bíró